

Beleidsnota
Reserves & Voorzieningen

Gooise Meren

Inhoud

1. Uitgangspunten	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Doelstellingen	3
1.3. Kaders	3
2. Reserves.....	4
2.1. Onderverdeling	4
2.2. Vorming en instandhouding reserves	5
2.3. Toevoegingen en onttrekkingen	5
2.4. Bevoegdheid.....	6
2.5. Verantwoording	6
2.6. Reserve dekking kapitaallasten.....	6
2.7. Rentetoevoeging	7
3. Voorzieningen.....	8
3.1. Onderverdeling	8
3.2. Vorming en instandhouding voorzieningen	8
3.3. Toevoegingen en onttrekkingen	9
3.4. Bevoegdheden	9
3.5. Verantwoording	10
3.6. Rentetoevoeging	10
4. Vergelijking reserves en voorzieningen.....	11
Overzicht 1: Staat Reserves & Voorzieningen 2019-2022.....	12
Overzicht 2: Formats algemene en bestemmingsreserves Programmabegroting 2019.....	14
Overzicht 3: Formats voorzieningen Programmabegroting 2019.....	40

1. Uitgangspunten

1.1. Inleiding

Bij het samengaan in 2016 van de gemeenten Bussum, Muiden en Naarden in Gooise Meren zijn de betreffende reserves en voorzieningen van de gemeenten samengevoegd tot een lijst van reserves en voorzieningen. Er heeft daarbij geen inhoudelijke afweging plaatsgevonden.

De beleidsnota reserves & voorzieningen is bij uitstek een kaderstellend instrument voor de raad. Naast de kaders voor de reserves geeft deze nota de bevoegdheid aan rondom de reserves en voorzieningen.

Het is van groot belang dat de begroting transparant is. De begroting moet niet alleen helder aangeven waar we het geld aan uitgeven, maar bijvoorbeeld ook waarvoor we reserves opbouwen. Uitgangspunt is dat we de wijzigingen op reserves transparant maken en dat de raad deze via het vaststellen van de begroting/rekening goedkeurt.

Voor een goed begrip is het van belang dat het doel en het karakter van reserves en voorzieningen worden gedefinieerd. Deze definities zijn mede gebaseerd op richtlijnen van het Rijk, verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Door de commissie BBV worden ook aanbevelingen gedaan en 'stellige uitspraken'. Deze laatste zijn eveneens bindend.

De beleidsnota reserves & voorzieningen zal elke vier jaar worden geactualiseerd, waarin de algemene beleidsuitgangspunten worden behandeld t.a.v. :

- de vorming en besteding van reserves;
- de vorming en besteding van voorzieningen;

1.2. Doelstellingen

De belangrijkste doelstellingen van de beleidsnota reserves & voorzieningen zijn:

- De raad inzicht geven in de reserves en voorzieningen van de gemeente.
- Heldere en eenduidige beleidsregels rond reserves en voorzieningen, waaronder regels om te voorkomen dat reserves onnodig in stand blijven en beslag leggen op middelen, die anders ten gunste van voorzieningen voor inwoners kunnen worden ingezet
- Het formuleren van criteria voor het instellen of handhaven van reserves en voorzieningen.

1.3. Kaders

Bij het opstellen en actualiseren van de beleidsnota zijn de volgende kaders van belang:

- De regelgeving op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- De 'stellige uitspraken' van de commissie BBV, die onder andere is ingesteld ter bewaking van de nieuwe regelgeving. Deze standpunten van de commissie BBV worden gelijk gesteld aan de richtlijnen van de raad voor de jaarverslaggeving en zijn dus maatgevend/bindend.
- De 'Financiële verordening gemeente Gooise Meren 2016'ex artikel 212 Gemeentewet.

2. Reserves

2.1. Onderverdeling

Het BBV (artikel 43) geeft aan dat op de balans de reserves worden onderscheiden naar:

- a) de algemene reserve;
- b) bestemmingsreserves

Ad a.

De algemene reserve is onderdeel van het eigen vermogen. Deze reserve is gevormd uit overschotten uit de exploitatie en is in principe vrij aanwendbaar. De omvang van de algemene reserve is samen met de vrij besteedbare bestemmingsreserves minimaal gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit, een buffer die kan worden ingezet om incidentele en niet voorziene financiële tegenvallers en risico's op te vangen.

Daarnaast wordt aan de algemene reserve een ondergrens gesteld, welke is gerelateerd aan de minimale omvang volgens artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet: 2% van de som van de uitkering uit het gemeentefonds (algemene uitkering plus decentralisatie-uitkeringen) en de OZB-capaciteit.

Jaarlijks zal in de paragraaf Weerstandsvermogen van de programmabegroting een actuele stand worden gepresenteerd waarbij wordt aangegeven of de algemene reserve (samen met andere dekkingsmiddelen) toereikend is om die risico's op te vangen. De ratio van dit weerstandsvermogen dient minimaal uit te komen op het waarderingcijfer C (voldoende) volgens de waarderingstabel van de universiteit Twente, zoals opgenomen in de Financiële verordening gemeente Gooise Meren 2016.

Ad b.

Een bestemmingsreserve wordt ingesteld met een bepaald doel en is gebaseerd op een bestuurlijke beslissing. De bestemmingsreserve dient om middelen voor een langere termijn dan één jaar vast te houden ter financiering van dit doel. Vorming kan plaatsvinden ten laste van de algemene reserve, bestemming van het rekeningresultaat en bestaande bestemmingsreserves.

Het feit dat de bestemmingsreserves tot het eigen vermogen behoren, houdt in dat dergelijke reserves bij een heroverweging van beleid een andere bestemming kunnen krijgen dan wel aan de algemene reserve kunnen worden toegevoegd. Uiteraard dienen hierbij de gevolgen wel te worden afgewogen.

Voor een aantal reserves geldt dat een wijziging van de bestemming, gelet op de hieraan verbonden consequenties, niet mogelijk is zonder dat het financiële gevolgen heeft voor de exploitatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan reserves ter dekking van kapitaallasten.

Ook de bestemmingsreserves maken in beginsel deel uit van eerder genoemde weerstandscapaciteit, voor zover ze herbestembaar zijn.

In bijlage 2 wordt van alle reserves een nadere onderbouwing gegeven.

Daarnaast is sprake van zogenaamde stille reserves. Dit zijn bestanddelen van het eigen vermogen, welke niet in de balans tot uitdrukking komen. Het gaat hierbij om bezittingen die geen boekwaarde hebben maar wel een marktwaarde, of waarvan de boekwaarde lager is dan de marktwaarde (gebouwen, gronden enz.).

De stille reserves dienen, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn, opgenomen te zijn in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vooralsnog gaan wij er van uit dat de huidige stille reserves niet op korte termijn materieel te maken zijn, in afwachting van beleid omtrent ons vastgoed.

2.2. Vorming en instandhouding reserves

Gooise Meren beschikt over een relatief groot aantal bestemmingsreserves. De raad heeft deze middelen afgezonderd met een bepaalde bedoeling. Het voordeel van een aparte bestemmingsreserve is dat er, op het moment dat het nodig is, dekking beschikbaar is. Een integrale afweging van middelen vindt hierdoor echter op dat moment niet (meer) plaats. Er zijn immers al middelen apart gezet voor een bepaald (toekomstig) bestedingsdoel. Wel moet worden voorkomen dat reserves onnodig in stand blijven en beslag leggen op middelen, die anders of voor meer urgente beleidsdoelen ten gunste van voorzieningen voor inwoners kunnen worden ingezet.

Het reservebeleid is geen op zichzelf staand beleid, maar het moet passen binnen het algemeen financieel beleid, dat het maken van integrale beleidsafwegingen bevordert. Het is uiteraard aan de raad om hierover een oordeel uit te spreken. Om een integrale afstemming duidelijker te maken is het gewenst om het aantal reserves beperkt te houden. Er zal daarom terughoudend beleid worden gevoerd ten aanzien van het instellen van nieuwe reserves.

Om richting te geven aan deze beperking wordt de vorming of instandhouding van reserves getoetst aan de volgende criteria:

- een expliciet doel voor de instelling van een reserve;
- de onderbouwing voor de instelling van een reserve;
- de wijze waarop de reserve wordt gevormd/gevoed;
- de minimum hoogte van een reserve bij vorming (€ 100.000);
- de maximale hoogte van een reserve: ter voorkoming van oneigenlijke toevoegingen worden reserves gemaximeerd op het bedrag dat nodig is om het doel van de reserve te bereiken.
- de bestedingsraming voor de komende jaren van een reserve;
- de uiterste termijn van aanwending/doorlooptijd.

Aanvullend kan algemeen gesteld worden dat:

- indien het doel is bereikt, de reserve opgeheven dient te worden. De nog in de reserve aanwezige middelen vallen vrij ten gunste van de algemene reserve;
- indien de realisatie uitblijft en er geen aangepaste termijnen zijn genoemd, de middelen worden overgeheveld naar de algemene reserve.

2.3. Toevoegingen en onttrekkingen

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden expliciet opgenomen in de programmabegroting en jaarrekening, dat wil zeggen dat de mutaties apart zichtbaar worden gemaakt binnen het programma naast de overige baten en lasten uit de exploitatie.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt eerst het exploitatieresultaat vastgesteld zonder de invloed van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Dit wordt het resultaat voor inzet reserves genoemd. Vervolgens worden de toevoegingen aan en onttrekkingen tot maximaal het bedrag dat via de begroting (swijziging) door de raad is goedgekeurd, uit reserves in beeld gebracht en de einduitkomst vastgesteld. Dit is het resultaat na inzet reserves.

Daarna wordt aan dit resultaat een bestemming gegeven.

Toevoegingen en onttrekkingen worden door deze werkwijze apart zichtbaar gemaakt. De bedoeling is om zo voor de raad de transparantie van de begroting te verhogen.

Bovenstaande kan als volgt worden geïllustreerd:

Jaarrekening	Lasten (per programma)	1
	Baten (per programma)	2
	Resultaat voor inzet reserves	$3 = 2 - 1$
	Goedgekeurde toevoegingen reserves (per programma)	4
	Goedgekeurde onttrekkingen reserves (per programma)	5
	Resultaat na inzet reserves	$6 = 3 - 4 + 5$
	Te bestemmen resultaat	$7 = 6$

2.4. Bevoegdheid

De raad stelt reserves in en bepaalt de aanwending. De raad verbindt doelstellingen aan de reserves, waarbij ook gebruiksregels kunnen worden geformuleerd.

Bij het vaststellen van de begroting wordt door de gemeenteraad aangegeven voor welke bedragen de reserves in het komende begrotingsjaar aangesproken mogen worden. Hiermee delegeert de gemeenteraad het college van B&W tot het doen van uitgaven tot het maximum van die begrote onttrekkingen. Uitgaven die uitgaan boven deze begrote onttrekkingen moeten alsnog door de raad worden geaccordeerd.

2.5. Verantwoording

Een periodieke herijking vormt een belangrijk onderdeel van het financiële beleidskader. Van elke reserve moet worden aangegeven wat het doel is, welke de toevoegingen en onttrekkingen zijn en, indien van toepassing, wat hun omvang moet zijn.

De reserves worden jaarlijks toegelicht in de jaarrekening. In de toelichting op de balans dient, op basis van het BBV (artikel 54), de aard en reden van reserves, de toevoegingen en onttrekkingen alsmede de begin en eindstand te worden toegelicht.

Een reserve mag in principe niet negatief zijn. Aan een reserve mag dus nooit meer dan het actuele saldo worden onttrokken.

2.6. Reserve dekking kapitaallasten

Soms komt het voor dat voor een bepaalde investering middelen beschikbaar worden gesteld door derden. Deze moeten in het kader van het BBV direct in mindering worden gebracht van het investeringsbedrag. Hiermee vindt dus een netto activering plaats.

Het is echter niet toegestaan om reserves in mindering te brengen op investeringen. Deze investeringen moeten bruto worden geactiveerd en afgeschreven.

Via de vorming van een (afzonderlijke) bestemmingsreserve kunnen de kapitaallasten van die investering, die in de exploitatie op het betreffende product staan, worden gedekt door jaarlijks een bedrag, gelijk aan de kapitaallasten, uit die bestemmingsreserve te onttrekken.

Hiermee is deze bestemmingsreserve geormerkt en niet vrij besteedbaar.

2.7. Rentetoevoeging

Het BBV staat toe dat er een rentevergoeding over het eigen vermogen (reserves) wordt toegerekend - als ware het een rentelast - aan de taakvelden. Hierdoor wordt een "vergoeding" berekend over het eigen vermogen (= een eigen financieringsmiddel) van de gemeente. De gemeente heeft de keuze om deze rente als baten op te nemen in de begroting - ook wel aangeduid als bespaarde rente. Of de gemeente kan ervoor kiezen deze rentevergoeding toe te voegen aan de reserves/het eigen vermogen. Wanneer een bedrag gelijk aan deze vergoeding daadwerkelijk wordt toegevoegd aan het eigen vermogen kan dit ook worden beschouwd als een "inflatievergoeding" om "de waarde" van het eigen vermogen (koopkracht) in stand gehouden.

Gooise Meren kiest ervoor om de rente als bate op te nemen in de begroting (bespaarde rente) en de stand van de reserves periodiek te beoordelen. Er wordt dus geen rente toegevoegd aan de reserves.

3. Voorzieningen

3.1. Onderverdeling

Voorzieningen zijn naar verwachting, onvermijdelijke, geschatte uitgaven in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn en die hun oorsprong vinden in het heden dan wel het verleden. Er rust een "bedrijfseconomische claim" op. Bijvoorbeeld een onderhoudsvoorziening: slijtage vindt nu plaats, terwijl herstel in de toekomst zal worden uitgevoerd. Een voorziening kan daarom omschreven worden als een toekomstige verplichting waarover de vrije beschikkingsmacht ontbreekt en behoort daarom tot het vreemd vermogen.

Het BBV (art. 44) zegt dat voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs is in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's op basis van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het lopende begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar (bijv. slijtage) en de voorziening strekt tot een gelijkmatige verdeling van de lasten over de begrotingsjaren;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend:

- de ontvangen middelen van derden welke specifiek besteed moeten worden, zoals bijvoorbeeld rioolheffingen.

Gemeente Gooise Meren onderscheidt 3 soorten voorzieningen:

- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting;
- Onderhoudsvoorzieningen;
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's.

In bijlage 3 wordt van alle voorzieningen een nadere onderbouwing gegeven.

3.2. Vorming en instandhouding voorzieningen

De vorming en instandhouding van voorzieningen is weliswaar een onderdeel van de normale bedrijfsvoering, maar is voorbehouden aan de raad via de vaststelling van de programma's c.q. de paragrafen. Met name de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is van belang, omdat de onderhoudsvoorzieningen gekoppeld zijn aan de hierin vermelde meerjarige onderhoudsplannen.

Voorzieningen moeten inhoudelijk en financieel goed onderbouwd zijn. Aan voorzieningen kunnen de meerjarige onderhoudsplannen (denk hierbij aan: Wegen, Riolering, Groen en (gemeentelijke) Gebouwen) ten grondslag liggen, op basis waarvan de jaarlijkse toevoegingen en onttrekkingen zijn bepaald. Waar nodig worden hierbij tevens criteria vastgelegd voor het te hanteren kwaliteitsniveau. Uit de voorziening worden alleen de onderhoudskosten gerelateerd aan deze plannen betaald.

Om een juiste weergave van de vermogenspositie van de gemeente te geven is het nodig de noodzakelijke omvang van de voorziening te bepalen. Het mag duidelijk zijn dat als een voorziening

niet toereikend is, dekkingproblemen kunnen optreden. Een te hoge voorziening daarentegen legt onnodig beslag op schaarse dekkingmiddelen.

Voor de onderhoudsvoorzieningen dient daarom een actueel (maximaal vijf jaar oud) meerjarig onderhoudsplan beschikbaar te zijn. Op basis hiervan kan worden vastgesteld wat het noodzakelijke niveau van de voorziening moet zijn. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre het verloop van de voorziening nog aansluit bij het meerjarig (actuele) onderhoudsplan. Deze periodieke herijking vormt een belangrijk onderdeel van het financiële beleidskader.

De bestemming van een voorziening kan niet worden gewijzigd, dit in tegenstelling tot reserves. Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van een vooraf vastgesteld doel en mogen dan ook alleen voor dat doel aangewend worden. Op het moment dat blijkt dat een voorziening niet meer nodig is (bijvoorbeeld een onderhoudsvoorziening van een gebouw dat inmiddels is verkocht) dient deze ten gunste van het exploitatieresultaat vrij te vallen. Voorzieningen waarin restant gelden zitten waarvoor een terugbetaalverplichting geldt, worden bij opheffing terugbetaald aan de betreffende donateur.

Een voorziening moet dus de omvang hebben van de desbetreffende verplichting of het geschatte risico. Indien er een kans is dat een risico zich zal voordoen maar de omvang van het risico niet goed is in te schatten, dan kan er geen voorziening worden getroffen. Het risico moet dan worden meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ((W&R) bij de programmabegroting en de jaarrekening.

Op grond van artikel 44, lid 3, van het BBV is het niet toegestaan om een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, zoals bijvoorbeeld vakantiegelden. Uitgangspunt is dat jaarlijks terugkerende uitgaven binnen de exploitatie worden meegenomen.

3.3. Toevoegingen en onttrekkingen

Voorzieningen worden opgebouwd uit (periodieke) toevoegingen ten laste van het product (binnen een programma) en hebben daarmee invloed op het resultaat. Onttrekkingen hebben geen invloed op de exploitatie, omdat uitgaven rechtstreeks ten laste van de voorziening worden gebracht.

Mutaties van voorzieningen kunnen slechts op twee gronden plaatsvinden:

- aanpassing van de voorziening aan het (nieuwe) noodzakelijke niveau;
- vermindering in verband met aanwending van de voorziening voor het doel van de voorziening.

Opheffing van de voorziening is alleen mogelijk indien de redenen voor de vorming van de voorziening zijn weggefallen, of er geen recent (beheer)plan meer aanwezig is voor de voorziening.

3.4. Bevoegdheden

De commissie BBV stelt dat de raad het enige bevoegde orgaan is dat voorzieningen kan instellen en besluit tot toevoegingen daarin. Overigens geeft de commissie BBV wel aan dat de raad, bij het vaststellen van bepaalde voorzieningen, weinig ruimte heeft voor het maken van keuzes. Ze hebben immers een verplichtend karakter (artikel 44 BBV). Hiervoor is bij wet al bepaald dat ze gevormd moeten worden (denk hierbij aan van derden ontvangen gelden met een bepaalde bestedingsverplichting).

Het instellen van voorzieningen, waarbij de raad nog een keuzemogelijkheid heeft (te denken valt aan verschillende kwaliteitsniveaus, t.b.v. het bepalen van de hoogte van een onderhoudsvoorziening), wordt middels separate besluitvorming aan de raad voorgelegd. De aanwending van voorzieningen, mits voor het doel waarvoor ze gevormd zijn, kan door het College van B&W plaatsvinden en behoeft niet meer separaat aan de raad te worden voorgelegd.

3.5. Verantwoording

In de jaarrekening dienen in de toelichting op de balans, op basis van het BBV (artikel 55), de aard en reden van voorzieningen en de toevoegingen en onttrekkingen te worden toegelicht.

Een voorziening kan niet negatief zijn; ook niet tijdelijk. Immers voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Om dit te voorkomen zal de exploitatie zwaarder belast moeten worden. Een negatieve voorziening heeft het karakter van een geactiveerd tekort en die zijn op grond van het BBV uitdrukkelijk verboden.

3.6. Rentetoevoeging

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan (artikel 45 BBV), omdat voorzieningen naar beste schatting dekkend dienen te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Echter als sprake is van een voorziening tegen contante waarde (CW) zijn jaarlijkse toevoegingen in verband met de CW-rekenrente toegestaan; deze zijn dan immers nodig om de voorziening op het juiste niveau te houden. Een dergelijke toevoeging wordt niet gezien als een rentetoevoeging, maar als een toevoeging om de voorziening op de juiste hoogte te houden.

Dit betekent dat de voorzieningen op peil moeten zijn, gebaseerd op actuele onderhoudsplannen of andere onderbouwingen incl. nominale ontwikkelingen.

4. Vergelijking reserves en voorzieningen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen genoemd.

Reserves

Reserves betreffen het eigen vermogen van de gemeente. In de reserves dient onderscheid te worden gemaakt naar algemene - en bestemmingsreserves. Algemene reserves dienen ter afdekking van tegenvallers of risico's, terwijl bestemmingsreserves zijn ingesteld voor een bepaald doel of bestemming.

In zijn algemeenheid is het karakter van reserves dat de raad zelf kan beslissen over de inzet daarvan. Mutaties vinden altijd plaats via de zogenaamde resultaatbestemming.

Het vormen of de instandhouding van reserves is aan richtlijnen gebonden en wordt getoetst aan één of meer criteria.

Voorzieningen

Voorzieningen betreffen het vreemde vermogen van de gemeente. Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's waarvan de omvang redelijkerwijs kan worden ingeschat. Ook kunnen voorzieningen worden getroffen voor de verplichte besteding van geoormerkte gelden van derden, het egaliseren van tarieven die aan derden in rekening worden gebracht of voor het egaliseren van jaarlasten, die zijn oorsprong mede vinden in voorgaande jaren.

In zijn algemeenheid is het karakter van voorzieningen verplichtend en is er voor de gemeente geen sprake van een vrije keuze daarin. Het vormen van een voorziening is voorbehouden aan de raad, de feitelijke mutaties vallen onder verantwoordelijkheid van het college.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan, omdat voorzieningen naar beste schatting dekkend dienen te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

In onderstaand schema zijn de verschillen verwoord.

	Reserve	Voorziening
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanpassing vrij	Ja ¹⁾	Nee, alleen voor betreffend doel
Wie stelt in	Raad	Raad
Wie wendt aan	Raad ²⁾	College van B&W
Toevoeging (dotatie)	Resultaatbestemming	Exploitatie (ten laste van product)
Ottrekking (aanwending)	Resultaatbestemming	Direct ten laste van de voorziening

¹⁾ Tenzij sprake is van geoormerkte dekkingsreserves

²⁾ Raad geeft bedragen eerst vrij bij vaststellen begroting; college mag vervolgens die bedragen aanwenden binnen betreffend doel

Overzicht 1: Staat Reserves & Voorzieningen 2019-2022

Reserves	Saldo 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	26.792.564	10.594.435	2.171.000	35.215.999	931.633	1.025.000	35.122.632	781.543	671.000	35.233.175	485.491	528.000	35.190.666
Saldo jaarrekening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Algemene reserve	26.792.564	10.594.435	2.171.000	35.215.999	931.633	1.025.000	35.122.632	781.543	671.000	35.233.175	485.491	528.000	35.190.666
Bestemmingsreserves:													
Algemene Reserve Grondexploitatie	5.262.115	0	3.327.115	1.935.000	0	96.404	1.838.596	0	0	1.838.596	0	0	1.838.596
Reserve Parkeren centrum Bussum	2.179.241	0	0	2.179.241	0	0	2.179.241	0	0	2.179.241	0	0	2.179.241
Reserve Godelindeschool	3.131.324	0	100.275	3.031.049	0	98.908	2.932.141	0	97.541	2.834.600	0	97.541	2.737.059
Reserve MFC Keverdijk	5.722.871	0	3.722.871	2.000.000	0	0	2.000.000	0	2.000.000	0	0	0	0
Reserve Egalisatie Marktgelden	40.579	0	40.579	-0	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
Reserve Exploitatie begraafplaatsen	232.670	0	232.670	-0	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
Reserve Civieltechnische kunstwerken	219.000	0	219.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Reconstructie Wegen (GDU)	3.701.219	-0	3.701.219	-0	-0	0	-0	-0	0	-1	-0	0	-1
Reserve Exploitatie gebouwen	464.718	0	464.718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Grondwater Masterplan 't Gooi	64.200	0	21.400	42.800	0	21.400	21.400	0	21.400	0	0	0	0
Reserve Onderwijsachterstandenbeleid	202.164	0	202.164	-0	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
Reserve Sociaal Domein	2.873.492	0	1.668.492	1.205.000	0	485.000	720.000	0	450.000	270.000	0	270.000	0
Reserve Bovenwijkse voorz. Krijgsman	903.523	0	825.000	78.523	0	0	78.523	0	0	78.523	0	0	78.523
Reserve Grote projecten Muiden	1.780.827	0	2.180.000	-399.173	0	155.000	-554.173	45.000	0	-509.173	45.000	0	-464.173
Reserve Egalisatie Talent Primair	39.805	0	1.977	37.828	0	1.778	36.050	0	1.578	34.472	0	1.578	32.894
Reserve Uitbreiding sportvoorzieningen	1.351.628	0	163.994	1.187.634	0	159.697	1.027.937	0	164.923	863.014	0	164.923	698.091
Reserve Buurtsportcoaches	245.686	0	245.686	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Tijdelijke tekorten Wabo	62.733	0	62.733	-0	0	0	-0	0	0	-0	0	0	-0
Reserve Kwaliteitsverbetering Groen Muiden	129.673	0	129.673	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Afbouw Precario	0	300.000	0	300.000	500.000	0	800.000	700.000	0	1.500.000	0	1.000.000	500.000
Totaal bestemmingsreserves	28.607.468	300.000	17.309.567	11.597.901	500.000	1.018.187	11.079.714	745.000	2.735.442	9.089.272	45.000	1.534.042	7.600.229
Totaal reserves	55.400.032	10.894.435	19.480.567	46.813.900	1.431.633	2.043.187	46.202.346	1.526.543	3.406.442	44.322.447	530.491	2.062.042	42.790.896

Voorzieningen	Saldo 31-12-2018	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's													
Spaarpremies hypoth. Ambt.	87.327	6.800	0	94.127	7.200	0	101.327	6.350	37.621	70.056	5.804	0	75.860
Afkoopsommen begraafrechten	1.372.875	45.000	100.167	1.317.708	45.000	100.167	1.262.541	45.000	100.167	1.207.374	45.000	100.167	1.152.207
Voorziening Pensioen/wachtg. wethouders	5.615.763	132.227	517.384	5.230.606	133.381	508.776	4.855.211	134.522	441.669	4.548.064	134.522	441.669	4.240.917
Voorziening personele kosten	399.174	0	177.687	221.487	0	124.568	96.919	0	81.005	15.914	0	15.914	-0
Totaal overige voorzieningen	7.475.139	184.027	795.238	6.863.928	185.581	733.511	6.315.998	185.872	660.462	5.841.408	185.326	557.750	5.468.984
Onderhoudsvoorzieningen													
Voorziening groot onderhoud Breeduit	618.027	0	618.027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud gebouwen	997.090	2.132.766	1.207.083	1.922.773	806.652	889.465	1.839.960	806.652	408.265	2.238.347	806.652	627.416	2.417.583
Voorziening onderhoud wegen	1.335.541	2.940.077	2.204.415	2.071.204	1.215.367	2.017.164	1.269.406	1.215.367	1.082.733	1.402.040	1.215.367	1.908.355	709.051
Voorziening onderhoud gebouwen begraafplaats	4.856	0	4.856	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud gymlokalen	225.514	0	225.514	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening groot onderhoud zwembad	1.485.761	512.253	69.209	1.928.805	512.253	340.216	2.100.842	512.253	2.077.309	535.786	512.253	720.439	327.600
Voorziening onderhoud Sport	13.000	0	13.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken	804.359	319.000	339.280	784.079	100.000	179.080	704.999	100.000	260.680	544.319	100.000	104.320	539.999
Voorziening groenbeheer LNC	200.864	0	200.864	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud water	0	45.120	0	45.120	45.120	13.000	77.240	45.120	153.600	-31.240	45.120	7.000	6.880
Totaal onderhoudsvoorzieningen	5.685.011	5.949.216	4.882.247	6.751.981	2.679.391	3.438.925	5.992.447	2.679.391	3.982.587	4.689.252	2.679.391	3.367.530	4.001.113
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting													
Egalisatie rioolheffing	6.208.433	0	281.207	5.927.226	0	164.907	5.762.319	0	178.732	5.583.587	0	187.682	5.395.905
Egalisatie afvalstoffenheffing	1.871.664	0	631.839	1.239.825	0	708.849	530.976	0	509.651	21.325	6.737	0	28.062
Egalisatie sociale recherche	44.284	89.000	28.000	105.284	8.000	5.000	108.284	8.000	4.000	112.284	8.000	0	120.284
Vervangingsvoorziening riolering	0	693.919	0	693.919	676.718	0	1.370.637	632.944	0	2.003.581	625.786	0	2.629.367
Totaal voorzieningen derden	8.124.382	782.919	941.046	7.966.255	684.718	878.756	7.772.217	640.944	692.383	7.720.778	640.523	187.682	8.173.619
Totaal voorzieningen	21.284.532	6.916.162	6.618.531	21.582.163	3.549.690	5.051.192	20.080.662	3.506.207	5.335.432	18.251.437	3.505.240	4.112.962	17.643.715
Totaal Reserves en Voorzieningen	76.684.563	17.810.598	26.099.098	68.396.063	4.981.323	7.094.379	66.283.007	5.032.750	8.741.874	62.573.884	4.035.732	6.175.004	60.434.611

Overzicht 2: Formats algemene en bestemmingsreserves Programmabegroting 2019

Algemene Reserve				
Programma / Afdeling	9: Algemene baten en lasten / Financiën			
Nummer (balans / exploitatie)	2111101 / 6409901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Bufferfunctie voor opvangen van tegenvallers en afdekken risico's			
Onderbouwing	De risico's staan vermeld in de paragraaf Weerstandscapaciteit en Risicobeheersing van de programmabegroting.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste) omvang *)	De hoogte van deze reserve wordt, in samenhang met de overige componenten van het risicoprofiel gerelateerd aan de minimaal te behalen norm voor het weerstandsvermogen van 1,0, zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing (Programmabegroting 2019: € 5,6 mln). De ondergrens van de Algemene Reserve is gerelateerd aan de minimale omvang volgens artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet: 2% van de som van de uitkering uit het gemeentefonds (algemene uitkering plus decentralisatie-uitkeringen) en de OZB-capaciteit, i.c. ca. € 1,5 mln.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	26.792.564	35.215.999	35.122.632	35.233.175
Toevoeging	10.594.435	931.633	781.543	485.491
Onttrekking	2.171.000	1.025.000	671.000	528.000
Stand eind	35.215.999	35.122.632	35.233.175	35.190.666
Vrij besteedbaar in % of bedrag	> € 5,6 mln			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Herindelingsuitkering; saldo Programmabegroting Onttrekkingen: Frictiekosten GMiB; saldo Programmabegroting;			
2020	Toevoegingen: Saldo Programmabegroting Onttrekkingen: Frictiekosten GMiB; saldo Programmabegroting;			
2021	Toevoegingen: Saldo Programmabegroting Onttrekkingen: Saldo Programmabegroting;			

2022	<i>Toevoegingen:</i> Saldo Programmabegroting <i>Onttrekkingen:</i> Saldo Programmabegroting;
------	--

Algemene Reserve Grondexploitatie				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113101 / 6139901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking voor onzekere toekomstige exploitatiesaldi grondexploitaties door verrekening van winsten en verliezen. Te zijner tijd (streven 2019) zal na vaststelling van de beleidsnota Volkshuisvesting een uitname plaatsvinden ten gunste van de nieuw te vormen reserve Volkshuisvestingsfonds en ten behoeve van de startersleningen.			
Onderbouwing	Het grondbeleid omvat de activiteiten en calculaties voor de grondverwerving, toekomstige ontwikkelingen, beheer en uitgifte van de gronden. Vanaf 1 januari 2016 kunnen alleen de bouwgronden in exploitatie (BIE) onder de grondexploitaties worden opgenomen. Binnen de gemeente Gooise Meren is een beperkt aantal complexen in exploitatie. Welk bedrag benodigd is ten behoeve van de te vormen reserve Volkshuisvestingsfonds en startersleningen is op dit moment nog niet bekend. Mede gelet op de huidige en mogelijk toekomstige grondexploitaties binnen Gooise Meren, wordt op dit moment een omvang van € 2 miljoen voor deze reserve voldoende geacht. De gewenste (maximale) omvang van deze reserve zal eind 2019 herijkt worden, waarbij er van uit wordt gegaan dat dan bekend is welke bedragen benodigd zijn in het kader voor genoemd Volkshuisvestingsfonds.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	De minimale ondergrens is ter hoogte van de geprognosticeerde tekorten van de grondexploitaties. Vooralsnog wordt een hoger bedrag aangehouden in verband met de voorgenomen onttrekking ten behoeve van het nog te vormen volkshuisvestingsfonds.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	5.262.115	1.935.000	1.838.596	1.838.596
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	3.327.115	96.404	0	0
Stand eind	1.935.000	1.838.596	1.838.596	1.838.596
Vrij besteedbaar in % of bedrag	100%			

<i>Toelichting toevoegingen en onttrekkingen</i>	
2019	<i>Toevoegingen:</i> n.v.t. <i>Onttrekkingen:</i> Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve
2020	<i>Toevoegingen:</i> n.v.t. <i>Onttrekkingen:</i> Verwacht negatief saldo grondexploitatie Stork-locatie
2021	<i>Toevoegingen:</i> n.v.t. <i>Onttrekkingen:</i> n.v.t.
2022	<i>Toevoegingen:</i> n.v.t. <i>Onttrekkingen:</i> n.v.t.

Reserve ParkerenCentrum Bussum				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113102 / 6139902			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Reserve is ingesteld om het openbaar parkeren in Bussum te verbeteren.			
Onderbouwing	<p>De gemeente Bussum heeft voor het realiseren van ongeveer 60 openbare parkeerplaatsen in het centrum een reservering ingesteld als compensatie voor het opheffen van het parkeerterrein in het project Landstraat Noord ten behoeve van parkeerplaatsen in het gebied Scapino.</p> <p>Insteek is om deze reserve in te zetten voor de realisatie van de nieuwe openbare parkeerplaatsen en/of upgrading van de bestaande parkeerplaatsen.</p> <p>In 2019 zal een concreet plan worden opgesteld inzake de gewenste beschikbaarheid van openbare parkeervoorzieningen waarmee een concrete invulling aan de besteding van deze reserve zal worden gegeven.</p> <p>Deze reserve zal eind 2019 herijkt worden.</p>			
Verwachte einddatum	Nog niet bekend. In afwachting van onderbouwd plan.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Nog niet bekend. In afwachting van onderbouwd plan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	2.179.241	2.179.241	2.179.241	2.179.241
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
Stand eind	2.179.241	2.179.241	2.179.241	2.179.241
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	100%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Nog niet bekend Onttrekkingen: Nog niet bekend			
2020	Toevoegingen: Nog niet bekend Onttrekkingen: Nog niet bekend			
2021	Toevoegingen: Nog niet bekend Onttrekkingen: Nog niet bekend			

2022	<i>Toevoegingen:</i> Nog niet bekend <i>Onttrekkingen:</i> Nog niet bekend
------	---

Reserve Sociaal Domein				
Programma / Afdeling	6 Werk en inkomen / 7: Zorg en Welzijn; Onderwijs en Jeugd / USD-M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113112 / 6289901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking voor de voorbereidings- , in- en uitvoeringskosten van de decentralisaties WMO, Participatiewet en Jeugdwet.			
Onderbouwing	De reserve wordt aangehouden in verband met de transformatie van het sociaal domein ter uitvoering van de plannen vanuit het college uitvoeringsprogramma.			
Verwachte einddatum	2022			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Een buffer tbv de kosten van de transformatie van het sociaal domein.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	2.873.492	1.205.000	720.000	270.000
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	1.668.492	485.000	450.000	270.000
Stand eind	1.205.000	720.000	270.000	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve; Onttrekkingen tbv uitvoering CUP			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Onttrekkingen tbv uitvoering CUP			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Onttrekkingen tbv uitvoering CUP			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Onttrekkingen tbv uitvoering CUP			

Reserve Uitbreiding Sportvoorzieningen				
Programma / Afdeling	8: Sport, Cultuur en Recreatie / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113116 / 6349901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking kapitaallasten van investeringen ten behoeve van de optimalisatie en uitbreiding van sportvoorzieningen.			
Onderbouwing	Betreft aanleg van hockeyveld, voetbalvelden en rugbyveld in 2013 en tijdelijke uitbreiding sportvoorzieningen Amersfoortsestraatweg in Naarden. De kapitaallasten worden deels gedekt door een gebruikersvergoeding. Het restant van de kapitaallasten wordt onttrokken aan deze reserve.			
Verwachte einddatum	2028			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Het stellen van een nadere norm is niet aan de orde omdat het saldo is geoormerkt om de kapitaallasten te dekken.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.351.628	1.187.634	1.027.937	863.014
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	163.994	159.697	164.923	164.923
Stand eind	1.187.634	1.027.937	863.014	698.091
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten (gedeeltelijk) van investeringen sportvoorzieningen Naarden			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten (gedeeltelijk) van investeringen sportvoorzieningen Naarden			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten (gedeeltelijk) van investeringen sportvoorzieningen Naarden			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten (gedeeltelijk) van investeringen sportvoorzieningen Naarden			

Reserve Godelindeschool				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113104 /6122008?			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking kapitaallasten Godelindeschool.			
Onderbouwing	Ter dekking van de kapitaallasten voor de realisatie van een unilocatie Godelindeschool is een reserve ingesteld. Deze reserve is in het verleden gevormd via een overheveling vanuit de Grondexploitatie en de Algemene Reserve. Na het verkrijgen van een aantal noodzakelijke vergunningen is in 2017 gestart met het bouwrijp maken van de grond van de unilocatie Godelindeschool.			
Verwachte einddatum	Circa 2060			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Het stellen van een nadere norm is niet aan de orde omdat het saldo is geoormerkt om de kapitaallasten te dekken.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	3.131.324	3.031.049	2.932.141	2.834.600
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	100.275	98.908	97.541	97.541
Stand eind	3.031.049	2.932.141	2.834.600	2.737.059
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten Godelindeschool			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten Godelindeschool			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten Godelindeschool			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kapitaallasten Godelindeschool			

Reserve MFC Keverdijk				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113104 /6122008?			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	De gemeente wordt de huurder van de begane grond van het MFC gedurende 25 jaar. De huursom wordt ineens afgekocht.			
Onderbouwing	Ter dekking van de kapitaallasten voor de realisatie van een multifunctioneel centrum Keverdijk is een reserve ingesteld. Deze reserve is in het verleden gevormd via een overheveling vanuit de Grondexploitatie en de Algemene Reserve. Inmiddels wordt het MFC door een projectontwikkelaar gebouwd. Gemeente Gooise Meren wordt alleen huurder van de begane grond.			
Verwachte einddatum	Circa 2021			
(Gewenste/maximale) omvang *)	De inschatting is dat de afkoopsom circa € 2 miljoen bedraagt.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	5.722.871	2.000.000	2.000.000	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	3.722.871	0	2.000.000	0
Stand eind	2.000.000	2.000.000	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Afkoop huursom MFC			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Nog niet bekend			

Reserve Grote Projecten Muiden				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / Directie			
Nummer (balans / exploitatie)	2113114 / 6149901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Voor de grote projecten In Muiden is in 2013 een bestemmingsreserve ingesteld. Het doel is om de financiële voor- en nadelen van de projecten die onder het projectbureau vallen via deze bestemmingsreserve te laten lopen. Hierdoor wordt de reguliere begroting van de gemeente niet beïnvloed door zaken aangaande het projectbureau.			
Onderbouwing	Betreft kosten vier projecten: <ul style="list-style-type: none">- De Krijgsman (vergunningverlening);- Brediusgronden- A1- Toerit De verwachting is dat door te ontvangen leges voor de Krijgsman ad € 470.000 de omvang van de reserve toereikend is.			
Verwachte einddatum	2023			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ten behoeve van de kosten van de vier projecten is een stand van zaken opgesteld, welke jaarlijks wordt geactualiseerd.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.780.827	-399.173	-554.173	-509.173
Toevoeging	0	0	45.000	45.000
Onttrekking	2.180.000	155.000	0	0
Stand eind	-399.173	-554.173	-509.173	-464.173
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kosten: A1; Brediusgronden; De Krijgsman en Toerit.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Kosten: A1; Brediusgronden; De Krijgsman en Toerit.			
2021	Toevoegingen: De Krijgsman (vergunningverlening) Onttrekkingen:			

	n.v.t.
2022	<i>Toevoegingen:</i> De Krijgsman (vergunningverlening) <i>Onttrekkingen:</i> n.v.t.

Reserve Bovenwijkse Voorzieningen Krijgsman				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113113 / 6149902			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Ontwikkeling van bovenwijkse voorzieningen gerelateerd aan de kosten van de aanleg van de toerit A1 en de brug naar de Krijgsman.			
Onderbouwing	Op basis van de VOK betaalt KNSF over een periode van 10 jaar € 1.100.000 aan Gemeente Gooise Meren voor bovenwijkse voorzieningen i.v.m. de ontwikkeling van De Krijgsman. Over de bestemming van het mogelijke bedrag dat in 2019 nog op deze reserve resteert moet nog een besluit worden genomen			
Verwachte einddatum	2019			
(Gewenste/maximale) omvang *)	n.v.t.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	903.523	78.523	78.523	78.523
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	825.000	0	0	0
Stand eind	78.523	78.523	78.523	78.523
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	Neen			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Ten bate van aanleg toerit A1 en brug naar De Krijgsman			
2020	Toevoegingen: Nog niet bekend Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Reconstructie Wegen				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113108 / 6079901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking van achterstallig onderhoud/renovatie en groot onderhoud aan wegen.			
Onderbouwing	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar Voorziening Onderhoud Wegen.			
Verwachte einddatum	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	3.701.219	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	3.701.219	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Omzetting naar Voorziening Onderhoud Wegen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Civieltechnische Kunstwerken				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113107 / 6070501?			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking van achterstallig onderhoud/renovatie en groot onderhoud aan bruggen.			
Onderbouwing	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar Voorziening Onderhoud Civieltechnische Kunstwerken.			
Verwachte einddatum	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	219.000	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	219.000	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Omzetting naar Voorziening Civieltechnische Kunstwerken.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Grondwaterbeheer Masterplan 't Gooi				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113107 / 6210201?			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking kosten regionaal convenant aanpak bodemwater problematiek.			
Onderbouwing	In het convenant is afgesproken dat de Gemeente Bussum/Gooise Meren 10 jaar lang (t/m/ 2021) € 21.400 bijdraagt in de kosten regionale aanpak bodemwater vervuiling.			
Verwachte einddatum	2021			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Niet van toepassing. Reserve is geoormerkt voor afgesproken convenant.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	64.200	42.800	21.400	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	21.400	21.400	21.400	0
Stand eind	42.800	21.400	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Jaarlijkse bijdrage			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Jaarlijkse bijdrage			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Jaarlijkse bijdrage (loopt t/m 2021)			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Exploitatie Gebouwen				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113109 / 6129901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Deze reserve is bedoeld om jaarlijkse schommelingen in de exploitatie ivm het cyclisch onderhoud van de gebouwen te voorkomen.			
Onderbouwing	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar Voorziening Onderhoud Gebouwen.			
Verwachte einddatum	Reserve vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	464.718	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	464.718	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Omzetting naar Voorziening Onderhoud Gebouwen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Onderwijsachterstandenbeleid				
Programma / Afdeling	7: Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113111 / 6279902			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	De ontwikkeling van kinderen uit autochtone en allochtone achterstandsgroepen zodanig te stimuleren dat hun kansen op een goede schoolloopbaan en maatschappelijke carrière worden vergroot.			
Onderbouwing	Voor onderwijsachterstandenbeleid is een structureel budget in de begroting opgenomen, waarvoor een rijksuitkering wordt verkregen. Het restantbedrag in de reserve kan hiervoor niet worden aangewend en kan derhalve vrijvallen. Het restantbedrag wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.			
Verwachte einddatum	Reserve wordt opgeheven			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Reserve wordt opgeheven			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	202.164	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	202.164	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Egalisatie Talent Primair				
Programma / Afdeling	7: Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113115 / 6279901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking rentekosten renteloze lening t.b.v. continuering stichting voor openbaar onderwijs.			
Onderbouwing	Bij besluit van 26 oktober 2004 heeft de raad (Naarden) ingestemd met de continuering van de stichting voor openbaar onderwijs, Talent Primair, en hiertoe een renteloze lening ad € 132.913 te verstrekken. Ter dekking van de rentekosten is deze egalisatiereserve ingesteld. Een eventueel verschil na afloop van de looptijd a.g.v. gewijzigde rekenrentepercentages wordt verrekend met de Algemene Reserve.			
Verwachte einddatum	2028			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Niet van toepassing omdat het saldo is geoormerkt ten behoeve van de rentekosten van de verstrekte renteloze geldlening.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	39.805	37.828	36.050	34.472
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	1.977	1.778	1.578	1.578
Stand eind	37.828	36.050	34.472	32.894
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Rentelasten renteloze lening			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Rentelasten renteloze lening			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Rentelasten renteloze lening			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Rentelasten renteloze lening			

Reserve Exploitatie Begraafplaatsen				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en water / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113106 / 6189901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Tariefegalisatie begraafplaatsen.			
Onderbouwing	De exploitatie van de begraafplaatsen is op dit moment niet kostendekkend te exploiteren. Een tariefegalisatie via een reserve is daardoor niet mogelijk. Voorgesteld wordt de reserve op te heffen en het bedrag toe te voegen aan de Algemene Reserve.			
Verwachte einddatum	Reserve wordt opgeheven.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Reserve wordt opgeheven.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	232.670	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	232.670	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	Reserve wordt opgeheven			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			

Reserve Exploitatie Markten				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113105 / 6109901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren exploitatiesaldi markt Bussum.			
Onderbouwing	De marktgelden worden op grond van de Marktgeldverordening geïnd. Daarbij is als doelstelling gesteld dat de marktexploitatie kostenneutraal kan plaatsvinden. De exploitatie van de markt kostte in het verleden minder dan begroot, waardoor een reserve was opgebouwd. De reserve is echter niet meer toereikend om het jaarlijks nadelig saldo van de markten aan te onttrekken, waardoor nu wordt voorgesteld de reserve op te heffen.			
Verwachte einddatum	Voorgesteld wordt om deze (aflopende) reserve op te heffen en te laten vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve			
(Gewenste/maximale) omvang *)	n.v.t.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	40.579	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	40.579	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	n.v.t.			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Tijdelijk Tekort Wabo				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en Water / VTH			
Nummer (balans / exploitatie)	2113119 / 6159901			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren exploitatiesaldi Wabo			
Onderbouwing	Het is niet toegestaan om een reserve aan te houden om legesopbrengsten ivm de kostendekkendheid te egaliseren. Van deze reserve wordt dan ook geen gebruik meer van gemaakt en wordt voorgesteld deze op te heffen.			
Verwachte einddatum	Voorgesteld wordt om deze (aflopende) reserve op te heffen en te laten vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve			
(Gewenste/maximale) omvang *)	n.v.t.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	62.733	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	62.733	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	n.v.t.			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			

Reserve Buurtsportcoaches				
Programma / Afdeling	8: Sport, Cultuur en Recreatie / M&O			
Nummer (balans / exploitatie)	2113117 / 6349902			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Verder ontwikkelen van de rol van buurtsportcoaches en daarmee verbonden activiteiten om een gezonde leefomgeving te stimuleren			
Onderbouwing	Voor buurtsportcoaches is een structureel budget in de begroting opgenomen, waarvoor een rijksuitkering wordt verkregen. Het restantbedrag in de reserve kan hiervoor niet worden aangewend en kan derhalve vrijvallen. Het restantbedrag wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.			
Verwachte einddatum	Reserve wordt opgeheven			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Reserve wordt opgeheven			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	245.686	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	245.686	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	Reserve wordt opgeheven			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Vrijval ten gunste van de Algemene Reserve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Reserve Kwaliteitsverbetering Groen Muiden				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2113107 / ...			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Deze reserve is ingesteld om de komende jaren de kwaliteit van het openbaar groen in Muiden te verbeteren.			
Onderbouwing	Het geld van deze reserve is oorspronkelijk ingezet vanuit Muiden en is ook bestemd voor de verbetering van de kwaliteit van het groen in Muiden. De kwaliteitsverbetering wordt gelijktijdig met het wegonderhoud in Muiden opgepakt. Dit betreft de Mariahoeve.			
Verwachte einddatum	2019			
(Gewenste/maximale) omvang *)	n.v.t.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	129.673	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	129.673	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	0%			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Groen Mariahoeve			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; n.v.t.			

Reserve Afbouw Precario				
Programma / Afdeling	9: Algemene Baten en Lasten / FIN			
Nummer (balans / exploitatie)	2113121/??			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Het egaliseren van het wegvallen van de precario-opbrengsten.			
Onderbouwing	Per 1 januari 2022 is de precariobelasting voor nutsnetwerken vervallen. Voor Gooise Meren betekent dit dat er vanaf die datum een belastingopbrengst van € 1,9 miljoen wegvalt. Om dit verlies te egaliseren is de reserve afbouw precario gevormd. Vanaf 2019 wordt vanuit de begroting een oplopend bedrag in deze reserve gestort, waarna er vanaf 2022 aflopende bedragen uit onttrokken kunnen worden, waardoor het tekort voor het wegvallen van de precariobelasting gelijkmatig over de jaren heen wordt opgevangen.			
Verwachte einddatum	2023			
(Gewenste/maximale) omvang *)	€ 1.500.000 (2021); daarna onttrekkingen.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	0	300.000	800.000	1.500.000
Toevoeging	300.000	500.000	700.000	0
Onttrekking	0	0	0	1.000.000
Stand eind	300.000	800.000	1.500.000	500.000
Vrij besteedbare bestemmingsreserve	n.v.t.			
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Storting conform Perspectiefnota 2018 Onttrekkingen; n.v.t.			
2020	Toevoegingen: Storting conform Perspectiefnota 2018 Onttrekkingen; n.v.t.			
2021	Toevoegingen: Storting conform Perspectiefnota 2018 Onttrekkingen; n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen; Tbv compensatie wegvallen belastingopbrengst.			

Overzicht 3: Formats voorzieningen Programmabegroting 2019

Egalisatievoorziening rioolheffing				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en Water / ROB-BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2123101 / 6170101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking van investeringen (kapitaallasten) en onderhoudslasten met betrekking tot onderhoud en vervanging van riolering, drukriolering, technische installaties etc. om sterke fluctuaties in de tariefstelling te voorkomen.			
Onderbouwing	De voorziening dient nog geactualiseerd te worden aan de hand van het op te stellen nieuw verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Vanwege het ontbreken van een actueel GRP is deze voorziening een voorziening ex artikel 44 lid2 BBV. Zodra het GRP is geactualiseerd kan de voorziening omgezet worden naar voorziening groot onderhoud ex artikel 44 lid 1c BBV en daarnaast een voorziening ex artikel 44 lid 1d BBV voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Het verbreed GRP zal naar verwachting eind 2018/begin 2019 aan de raad worden voorgelegd.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Wordt bepaald aan de hand van een op te stellen nieuw vGRP.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	6.208.433	5.927.226	5.762.319	5.583.587
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	281.207	164.907	178.732	187.682
Stand eind	5.927.226	5.762.319	5.583.587	5.395.905
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan Onttrekkingen: Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan			
2020	Toevoegingen: Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan Onttrekkingen: Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan			

2021	<i>Toevoegingen:</i> Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan <i>Onttrekkingen:</i> Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan
2022	<i>Toevoegingen:</i> Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan <i>Onttrekkingen:</i> Afhankelijk van op te stellen nieuw vGRP rioleringsplan

Egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing				
Programma / Afdeling	5; Duurzaamheid en Water / ROB			
Nummer (balans / exploitatie)	2123102 / 6160101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Deze voorziening is bedoeld om fluctuaties in de kosten van afvalverwerking te egaliseren om daarmee bovenmatige schommelingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen.			
Onderbouwing	Om deze voorziening op termijn niet negatief te laten uitkomen, zullen wij de tarieven de komende jaren beperkt moeten verhogen. Dit wordt aan de raad voorgelegd, maar is wel verwerkt in de onderstaande cijfers.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Zodanig niveau om fluctuaties in de kosten te kunnen egaliseren en de voorziening niet negatief uitkomt.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.871.664	1.239.825	530.976	21.325
Toevoeging	0	0	0	6.737
Onttrekking	631.839	708.849	509.651	0
Stand eind	1.239.825	530.976	21.325	28.062
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Verschil tussen baten en lasten van de afvalverwerking			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Verschil tussen baten en lasten van de afvalverwerking			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Verschil tussen baten en lasten van de afvalverwerking			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Verschil tussen baten en lasten van de afvalverwerking			

Egalisatievoorziening Sociale Recherche				
Programma / Afdeling	6: Werk en inkomen / USD			
Nummer (balans / exploitatie)	2123103 / 6250101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking periodieke uitgaven investeringen Sociale Recherche ten behoeve van de gemeenten Blaricum, Diemen, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren			
Onderbouwing	Meer jaren investeringsplan Sociale Recherche			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Afhankelijk van geraamde uitgaven investeringsplan			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	44.284	105.284	108.284	112.284
Toevoeging	89.000	8.000	8.000	8.000
Onttrekking	28.000	5.000	4.000	0
Stand eind	105.284	108.284	112.284	120.284
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Jaarlijkse bijdrage cf. investeringsbegroting SR; Eenmalige storting vanuit exploitatie ivm verlaging bedrijfskosten Onttrekkingen; Dekking investering in observatie-unit			
2020	Toevoegingen: Jaarlijkse bijdrage cf. investeringsbegroting SR Onttrekkingen; Dekking investering in uitleesapparatuur			
2021	Toevoegingen: Jaarlijkse bijdrage cf. investeringsbegroting SR Onttrekkingen; Dekking investering in computers/printer			
2022	Toevoegingen: Jaarlijkse bijdrage cf. investeringsbegroting SR Onttrekkingen; n.v.t.			

Voorziening Onderhoud Wegen				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en Verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122103 / 6070101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten wegen			
Onderbouwing	De voorziening is gebaseerd op het in 2018 geactualiseerde beheerplan voor wegen.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van benodigde middelen uit actueel beheerplan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.335.541	2.071.204	1.269.406	1.402.040
Toevoeging	2.940.077	1.215.367	1.215.367	1.215.367
Onttrekking	2.204.415	2.017.164	1.082.733	1.908.355
Stand eind	2.071.204	1.269.406	1.402.040	709.051
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan en vanuit opgeheven reserve. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2020	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2021	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2022	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			

Voorziening Onderhoud Civieltechnische Kunstwerken				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en Verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122108 /6070501			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking onderhoudskosten civieltechnische kunstwerken			
Onderbouwing	De voorziening is gebaseerd op het in 2018 geactualiseerde beheerplan voor civieltechnische kunstwerken, inclusief het onderhoud van de Spieringbrug waarvoor eerder een afkoopsom van Rijkswaterstaat was ontvangen.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van benodigde middelen uit actueel beheerplan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	804.359	784.079	704.999	544.319
Toevoeging	319.000	100.000	100.000	100.000
Onttrekking	339.280	179.080	260.680	104.320
Stand eind	784.079	704.999	544.319	539.999
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan en vanuit opgeheven reserve. Onttrekkingen: Jaarlijks onderhoud Spieringbrug en overig onderhoud gebaseerd op actueel beheerplan			
2020	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Jaarlijks onderhoud Spieringbrug en overig onderhoud gebaseerd op actueel beheerplan			
2021	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Jaarlijks onderhoud Spieringbrug en overig onderhoud gebaseerd op actueel beheerplan			
2022	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Jaarlijks onderhoud Spieringbrug en overig onderhoud gebaseerd op actueel beheerplan			

Voorziening Groenbeheer LNC				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en Verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122109/?			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Beheer en onderhoud in het natuurgebied rondom de woningen Landgoed Nieuw Cruysbergen.			
Onderbouwing	De kopers van woningen op Landgoed Nieuw Cruysbergen hebben een bedrag betaald als afkoop van het onderhoud in het natuurgebied rondom de te realiseren woningen.			
Verwachte einddatum	Overdracht beheer aan GNR in 2019			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ontvangen bedrag van kopers			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	200.864	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	200.864	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Overdracht beheer aan GNR			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Water				
Programma / Afdeling	3: Openbare ruimte en Verkeer / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122110			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Dekking onderhoudskosten water.			
Onderbouwing	De voorziening is gebaseerd op het in 2018 geactualiseerde beheerplan voor water. Deze onderhoudsvoorziening wordt ingesteld ter beperking van de kans op wateroverlast, het schoon en doorvaarbaar (op diepte) houden van watergangen, alsook het beschermen van de daar aanwezige flora en fauna. Door het periodiek verwijderen van (drijf)vuil uit de oppervlaktewateren blijven deze schoon en doorvaarbaar.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van benodigde middelen uit actueel beheerplan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	0	45.120	77.240	-31.240
Toevoeging	45.120	45.120	45.120	45.120
Onttrekking	0	13.000	153.600	7.000
Stand eind	45.120	77.240	-31.240	6.880
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2020	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2021	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2022	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			

Voorziening Onderhoud Gebouwen				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122102 /diverse nr's			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten gebouwen			
Onderbouwing	De voorziening is gebaseerd op het in 2018 geactualiseerde beheerplan voor gebouwen.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van benodigde middelen uit actueel beheerplan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	997.090	1.922.773	1.839.960	2.238.347
Toevoeging	2.132.766	806.652	806.652	806.652
Onttrekking	1.207.083	889.465	408.265	627.416
Stand eind	1.922.773	1.839.960	2.238.347	2.417.583
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan en vanuit opgeheven reserve/voorzieningen. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2020	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2021	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			
2022	Toevoegingen: Dotatie op basis van actueel beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van actueel beheerplan.			

Voorziening Onderhoud Gymlokalen				
Programma / Afdeling	8: Sport, Cultuur en Recreatie / SLZ			
Nummer (balans / exploitatie)	2122105 / 6340201			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten gymlokalen			
Onderbouwing	Voorziening vervalt en wordt ondergebracht bij voorziening gebouwen.			
Verwachte einddatum	Voorziening vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening gebouwen ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	225.514	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	225.514	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Restant bedrag voorziening wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Onderhoud Gebouwen Begraafplaats				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en Water / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2122104 / 6180101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten begraafplaatsen			
Onderbouwing	Voorziening vervalt en wordt ondergebracht bij voorziening gebouwen.			
Verwachte einddatum	Voorziening vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening gebouwen ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	4.856	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	4.856	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Restant bedrag voorziening wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Groot Onderhoud Breeduit				
Programma / Afdeling	4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme / SLZ			
Nummer (balans / exploitatie)	2122101 /6122101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten Breeduit			
Onderbouwing	Voorziening vervalt en wordt ondergebracht bij voorziening gebouwen.			
Verwachte einddatum	Voorziening vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening gebouwen ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	618.027	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	618.027	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Restant bedrag voorziening wordt overgeheveld naar Voorziening gebouwen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Onderhoud Sport				
Programma / Afdeling	8: Sport, Cultuur en Recreatie / SLZ			
Nummer (balans / exploitatie)	2122107 / 6340201; 6340302; 6370102			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten sportaccommodaties			
Onderbouwing	Voorziening vervalt en wordt ondergebracht bij voorziening gebouwen.			
Verwachte einddatum	Voorziening vervalt in 2019 door omzetting naar voorziening gebouwen ivm vastgesteld onderhoudsplan Gooise Meren.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	N.v.t., wordt overgeheveld naar voorziening gebouwen.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	13.000	0	0	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	13.000	0	0	0
Stand eind	0	0	0	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Restant bedrag voorziening wordt overgeheveld naar Voorziening gebouwen.			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Groot Onderhoud Zwembad				
Programma / Afdeling	8: Sport, Cultuur en Recreatie / SLZ			
Nummer (balans / exploitatie)	2113118 / 6122106			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren onderhoudslasten De Zandzee			
Onderbouwing	De voorziening is gebaseerd op het beheerplan 2012-2014 voor het zwembad. Via Sportfondsen zijn geactualiseerde beheerplannen opgevraagd. De voorziening zal eind 2019 aan de hand van de geactualiseerde beheerplannen herijkt worden.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van benodigde middelen uit actueel beheerplan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.485.761	1.928.805	2.100.842	535.786
Toevoeging	512.253	512.253	512.253	512.253
Onttrekking	69.209	340.216	2.077.309	720.439
Stand eind	1.928.805	2.100.842	535.786	327.600
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Dotatie op basis van beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van beheerplan.			
2020	Toevoegingen: Dotatie op basis van beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van beheerplan.			
2021	Toevoegingen: Dotatie op basis van beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van beheerplan.			
2022	Toevoegingen: Dotatie op basis van beheerplan. Onttrekkingen: Op basis van beheerplan.			

Voorziening Wachtgeld en Pensioenen				
Programma / Afdeling	1: Inwoners en bestuur / BMO			
Nummer (balans / exploitatie)	2121103 / 6010201			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Ingesteld om wachtgeldverplichtingen en pensioenen wethouders te kunnen bekostigen. De kosten van ex-wethouders welke nog niet met pensioen zijn, zijn ondergebracht bij een specialist.			
Onderbouwing	De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd middels actuariële berekeningen. Afhankelijk van de situatie en rentestand kunnen de dotaties en onttrekkingen wijzigen.			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	De omvang van de voorziening wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de benodigde wachtgelduitkeringen en toevoegingen voorzieningen ten behoeve van de maandelijkse pensioenbetaling.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	5.615.763	5.230.606	4.855.211	4.548.064
Toevoeging	132.227	133.381	134.522	134.522
Onttrekking	517.384	508.776	441.669	441.669
Stand eind	5.230.606	4.855.211	4.548.064	4.240.917
<i>Toelichting toevoegingen en onttrekkingen</i>				
2019	<i>Toevoegingen:</i> Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen <i>Onttrekkingen:</i> Wachtgeld en maandelijkse pensioenbetalingen			
2020	<i>Toevoegingen:</i> Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen <i>Onttrekkingen:</i> Wachtgeld en maandelijkse pensioenbetalingen			
2021	<i>Toevoegingen:</i> Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen <i>Onttrekkingen:</i> Wachtgeld en maandelijkse pensioenbetalingen			
2022	<i>Toevoegingen:</i> Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen			

	<i>Onttrekkingen:</i> Wachtgeld en maandelijkse pensioenbetalingen
--	--

Voorziening Afkoop Onderhoud Graven				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en Water / BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2121102 / 6180101			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Egaliseren van lasten en baten voor het onderhoud aan graven waarvoor een afkoopsom is ontvangen.			
Onderbouwing	Betreft de gestaffelde opbouw van afkoopsommen			
Verwachte einddatum	n.v.t.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Op dit moment wordt gewerkt aan het in kaart brengen van de benodigde omvang en mutaties van deze voorziening. Te verwachten is dat eind 2018/begin 2019 inzicht hiervan is. Hoewel de voorziening op dit moment nog niet onderbouwd zijn, wordt voorgesteld de voorziening te handhaven in afwachting van het inzicht dat binnenkort voorhanden is. Op basis daarvan zal de voorziening in 2019 herijkt worden.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	1.372.875	1.317.708	1.262.541	1.207.374
Toevoeging	45.000	45.000	45.000	45.000
Onttrekking	100.167	100.167	100.167	100.167
Stand eind	1.317.708	1.262.541	1.207.374	1.152.207
<i>Toelichting toevoegingen en onttrekkingen</i>				
2019	<i>Toevoegingen:</i> Verwachte afkoop onderhoud <i>Onttrekkingen:</i> Vrijval naar rato van afgekocht onderhoud			
2020	<i>Toevoegingen:</i> Verwachte afkoop onderhoud <i>Onttrekkingen:</i> Vrijval naar rato van afgekocht onderhoud			
2021	<i>Toevoegingen:</i> Verwachte afkoop onderhoud <i>Onttrekkingen:</i> Vrijval naar rato van afgekocht onderhoud			
2022	<i>Toevoegingen:</i> Verwachte afkoop onderhoud <i>Onttrekkingen:</i> Vrijval naar rato van afgekocht onderhoud			

Voorziening Spaarpremies Hypotheken Ambtenaren				
Programma / Afdeling	1: Inwoners en bestuur / BMO			
Nummer (balans / exploitatie)	2121101 / 6020602			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Garanderen uitkering benodigd kapitaal (spaarhypotheek) aan de deelnemers in de regeling			
Onderbouwing	De spaarhypotheekregeling is ondergebracht bij Delta Lloyd. Er wordt nog door een drietal medewerkers deelgenomen aan de regeling. De regeling is in 2009 beëindigd (wet FIDO) en wordt alleen voor eerder afgesloten spaarhypotheken nog uitgevoerd.			
Verwachte einddatum	2023			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Overeenkomstig de contracten vindt er maandelijks door de deelnemers storting van de spaarhypotheek plaats. Het gespaarde bedrag wordt na afloop van het contract aan de betreffende deelnemer uitgekeerd.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	87.327	94.127	101.327	70.056
Toevoeging	6.800	7.200	6.350	5.804
Onttrekking	0	0	37.621	0
Stand eind	94.127	101.327	70.056	75.860
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: Jaarlijkse toevoeging spaarhypotheek door deelnemers Onttrekkingen: n.v.t.			
2020	Toevoegingen: Jaarlijkse toevoeging spaarhypotheek door deelnemers Onttrekkingen: n.v.t.			
2021	Toevoegingen: Jaarlijkse toevoeging spaarhypotheek door deelnemers Onttrekkingen: Uitbetaling hoofdsom aan één deelnemer			
2022	Toevoegingen: Jaarlijkse toevoeging spaarhypotheek door deelnemers Onttrekkingen: n.v.t.			

Voorziening Personele Kosten				
Programma / Afdeling	1: Inwoners en bestuur / BMO			
Nummer (balans / exploitatie)	2121104/...			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Het bekostigen van wachtgeldverplichtingen van voormalig personeel en de financiële gevolgen van het sociaal plan.			
Onderbouwing	Wachtgelden en kosten sociaal plan zijn beschikbaar en worden jaarlijks geactualiseerd.			
Verwachte einddatum	Kosten sociaal plan en wachtgelden lopen t/m 2022.			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Volledige dekking kosten wachtgeld en sociaal plan.			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	399.174	221.487	96.919	15.914
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	177.687	124.568	81.005	15.914
Stand eind	221.487	96.919	15.914	0
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Wachtgelden en kosten sociaal plan			
2020	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Wachtgelden en kosten sociaal plan			
2021	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Wachtgelden en kosten sociaal plan			
2022	Toevoegingen: n.v.t. Onttrekkingen: Wachtgelden en kosten sociaal plan			

Vervangingsvoorziening riolering				
Programma / Afdeling	5: Duurzaamheid en Water / ROB-BORG			
Nummer (balans / exploitatie)	2123105			
Besluit	Beleidsnota R&V Gooise Meren			
Doel	Deze voorziening wordt ingesteld ten behoeve van toekomstige vervangingsinvesteringen, conform artikel 44, lid 1d BBV			
Onderbouwing	Nog vast te stellen vGRP			
Verwachte einddatum	nvt			
(Gewenste/maximale) omvang *)	Ter grootte van toekomstige rioolinvesteringen			
Actuele begroting (in hele €)	2019	2020	2021	2022
Stand begin	0	693.919	1.370.637	2.003.581
Toevoeging	693.919	676.718	632.944	625.786
Onttrekking	0	0	0	0
Stand eind	693.919	1.370.637	2.003.581	2.629.367
Toelichting toevoegingen en onttrekkingen				
2019	Toevoegingen: vanuit exploitatie conform vGRP Onttrekkingen: nog niet van toepassing			
2020	Toevoegingen: vanuit exploitatie conform vGRP Onttrekkingen: nog niet van toepassing			
2021	Toevoegingen: vanuit exploitatie conform vGRP Onttrekkingen: nog niet van toepassing			
2022	Toevoegingen: vanuit exploitatie conform vGRP Onttrekkingen: nog niet van toepassing			

